

**กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 สนับสนุน
โครงการยกระดับการแข่งขันในระบบธุรกิจเกษตร
ปีงบประมาณ พ.ศ.2561**

**กิจกรรมการพัฒนามาตรฐานการผลิตและ
สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่
เพื่อการแข่งขันตัวนตลาต**

ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่

Pradu Hang Dam Changmai

กรมปศุสัตว์

หน่วยงานดำเนินงาน

สำนักงานปศุสัตว์เขต 5

ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เชียงใหม่

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน)

ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่

(Pradu Hang Dam Chiangmai)

“ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่” เป็นสายพันธุ์ที่นักวิจัยของกรมปศุสัตว์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) โดยศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ ดำเนินงานตั้งแต่ปี 2554 ซึ่งเป็นการรวบรวมพันธุ์ไก่ประดู่หางดำ หรือไก่ที่มีลักษณะภายนอกเหมือนหรือใกล้เคียงกับไก่ประดู่หางดำ จากจังหวัดต่างๆ ของประเทศ ทำการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์จำนวนมาก ทำการผสมพันธุ์กันในแต่ละสายในชั่วอายุที่ 1 และ 2 เน้นการคัดเลือก เรื่องสีขน และลักษณะภายนอกต่างๆ ตรงตามสายพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั่วอายุที่ 3 จะมีข้อพิจารณาในลักษณะทางเศรษฐกิจด้วย ทำให้ได้ไก่พันธุ์แท้ “ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่” ที่มีลักษณะภายนอกสม่ำเสมอ เป็นเอกลักษณ์ประจำพันธุ์ ใช้จำแนกลักษณะพันธุ์ได้ไม่มีโอกาสที่จะคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์ให้มีคุณภาพเชิงเศรษฐกิจที่ ดีขึ้นได้และมีลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญดีกว่าไก่พื้นเมืองทั่วไป

ลักษณะภายนอกประจำพันธุ์

ลักษณะไก่เพศผู้

มีสร้อยคอสีแดงประดู่ ขนหาง ขนลำตัว แข้ง ปากสีดำ

ใบหน้าสีแดงถึงแดงอมดำ

ลักษณะไก่เพศเมีย

ลักษณะเหมือนเพศผู้ ยกเว้นไม่มีสร้อยคอ

เลี้ยงตามระบบมาตรฐาน ไก่สุขภาพดี ผลผลิตมีคุณภาพ สะอาดปลอดภัย

เกษตรกรจะต้องพัฒนาองค์ประกอบของฟาร์มให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานฟาร์มสำหรับไก่พื้นเมืองแบบปล่อย (GAP) หรือการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร 8 ด้าน คือ (1.) องค์ประกอบฟาร์ม (2.) อาหารสำหรับไก่ (3.) น้ำสำหรับไก่ (4.) การจัดการฟาร์ม (5.) สุขภาพสัตว์ (6.) สวัสดิภาพสัตว์ (7.) สิ่งแวดล้อม และ (8.) การบันทึกข้อมูล และได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ด้วย

ลักษณะเด่นของผลผลิตไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่

★ เป็นไก่พื้นเมืองที่สามารถเลี้ยงดูได้ในชนบท มีสมรรถภาพการผลิตที่ดีเมื่อเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจที่สูงกว่าไก่พื้นเมืองทั่วไป โดยมีน้ำหนักเมื่ออายุ 12 และ 13 สัปดาห์ สูงกว่า 30 และ 36 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ การให้ไข่สูงกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเลี้ยงในฟาร์มและให้ลูกมากกว่า 32 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเลี้ยงในหมู่บ้าน

★ ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ เป็นไก่ที่มีขนลำตัวสีดำ ปากดำ และแข้งดำ ซึ่งเป็นลักษณะที่ตลาดไก่พื้นเมืองต้องการ เพราะเมื่อชำแหละไก่แล้ว สีดำของขนและปากจะหายไป แต่สีแข้งของไก่สดยังคงเป็นสีดำ ทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นไก่พื้นเมืองจริง

เปรียบเทียบไก่ประดู่หางดำ-เชียงใหม่ กับไก่เนื้อทางการค้า

คุณค่าทางโภชนาการ	ไก่ประดู่หางดำ เชียงใหม่	ไก่เนื้อ
โปรตีน (กรัม/100 กรัม)	20.7	19.7
ไขมัน (กรัม/ 100 กรัม)	1.1	4.6
ไตรกลีเซอไรด์ (กรัม/100 กรัม)	2.4	4.0
คอเลสเตอรอล (มก./100 กรัม)	20.0	51.2
ค่าแรงตัดผ่านของเนื้อ (กค.)	3.1	1.1

**ผลิตภัณฑ์อาหารจากไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่
สร้างรายได้เกษตรกร สู่ทางเลือกผู้บริโภค**

ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ เป็นไก่ที่มีเนื้อแน่นนุ่ม ไม่เหนียว เหมือนไก่พื้นเมืองทั่วไป สะอาดปลอดภัย อีกทั้ง มีโปรตีนสูง ไขมัน และคอเลสเตอรอลต่ำ สามารถทำผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบ ที่ชื่นชอบ โดยมีเมนูที่แนะนำเป็นต้นแบบ เช่น ไก่ต้มน้ำปลา ไก่หนึ่งสมุนไพร ไก่รมควัน ไส้อั่วไก่ เป็นต้น

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ

ปัจจุบัน มีผู้ผ่านการอบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไก่ประดู่หางดำ ซึ่งในส่วนนี้ มีการพัฒนาสร้างรายได้สร้างอาชีพ จากการเป็นผู้ผลิตผู้จำหน่าย ไก่สดแช่แข็ง แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ ประยุกต์รูปแบบอาหารพื้นเมืองภาคเหนือ มุ่งเชื่อมโยงและขยายตลาดจำหน่ายสู่ผู้บริโภคในช่องทางร้านอาหาร โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยวของภาคเหนือ

**เครือข่ายผู้ผลิต แปรรูป จำหน่าย
เป็นภาคีกับเอกชนของผู้บริโภค และเกษตรกร**

แปลงใหญ่ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

- อ.สันทราย บ้านสวนแพร์ฟาร์ม
นายchim โอน ปัญญา **081-796-3702**
- อ.สันทราย วิรพงศ์ฟาร์ม 089-063-6153
- อ.แม่แตง ประพันธ์ฟาร์ม 092-270-6918
- อ.ฝาง เพชรไพฑูรย์ฟาร์ม 089-854-5914

กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่จอมทอง

ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ นายอินคำ เตจ๊ะวันโน 087-188-5604

แปลงใหญ่ไก่พื้นเมืองสี ต.ป่าไผ่ อ.สี จ.ลำพูน

นายสุทธิชาติ ธรรมสอน 093-217-0043

วิสาหกิจชุมชนไก่พื้นเมืองตำบลทุ่งฝ้าย ต.ทุ่งฝ้าย อ.เมือง จ.ลำปาง

น.ส.คณิต กันทะตัน 081-950-9727

วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์เพชรล้านนา ต.แม่สุก อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง

น.ส.สิริน ชะเอมเทศ 081-888-6079

วิสาหกิจชุมชนไก่พื้นเมืองตำบลวิเชตนคร ต.วิเชตนคร อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง

นางยุพิน วรรณารักษ์ 089-954-9227

กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่-อำเภอสบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน

นายวิเชียร ปินตา 097-992-9414

นอกจากนี้ ยังมีเครือข่ายในพื้นที่ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย น่าน ซึ่งสถานภาพของเครือข่าย และการผลิตไก่ประดู่หางดำในปัจจุบัน (สำรวจ มิถุนายน 2561) ประกอบด้วย

- สถาบันเกษตรกร (กลุ่ม เกษตรกร / วิสาหกิจชุมชน) 16 กลุ่ม
- แปลงใหญ่ 2 กลุ่ม มีเกษตรกร รวมทั้งสิ้น 362 ราย
- ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 60,459 ตัว
- มีการเลี้ยงตามระบบมาตรฐานฟาร์ม GFM 156 ฟาร์ม และมาตรฐานฟาร์ม GAP 68 ฟาร์ม

ติดตามข่าวสารการพัฒนาไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่

facebook

ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่-พัฒนาปศุสัตว์เชิงพื้นที่